

ለ123ኛው የዐድዋ ድል መታሰቢያ በዓል የተላለፈ መልእክት

የካቲት 23/2011

በሀገር ውስጥና ከሀገር ውጭ የምትኖሩ ኢትዮጵያውያን ወገኖቼ በሙሉ ለመላው አፍሪካውያንና ለዓለም ነጻነት ወዳድ ሕዝቦች ሁሉ በየዓመቱ የካቲት 23 ቀን በሀገር አቀፍ ደረጃ በተለያዩ ዝግጅቶች በታላቅ ድምቀት ለምናከብረው ለ123ኛው የዐድዋ ድል መታሰቢያ በዓል እንኳን በሰላም አደረሳችሁ፤ አደረስን።

ጀግኖቹ ኢትዮጵያውያን እናቶቻችን እና አባቶቻችን በወራሪው የጣልያን ጦር ላይ በዓድዋ የተቀዳጁት ታላቅ ወታደራዊ ድል፤ በኢትዮጵያ ምድር የኢትዮጵያ እንጂ የቅኝ ገዢ ሮማ ባንዲራ እንዳይውለበለብ ያደረገ ብቻ ሳይሆን፤ ፖለቲካዊ ነጻነታችንም ከዘመን ዘመን ታፍሮና ተከብሮ እንዲኖር ያስቻለ ደማቅ የታሪክ አሻራ ጭምር ነው። ኢትዮጵያውያን በዓድዋ ላይ በደምና በአጥንት የከፈሉት መስሪያተነት የዛሬው እና የነገው ትውልድ በቅኝ ግዛት ቀንበር ትከሻው ጎበጦ፤ አንገቱን ደፍቶ እንዳይኖር አስችሎታል። የዓድዋው ድላችን ቀንተንም፤ ነቅተንም በዓለም ፊት ለመቆማችን አባቶቻችን ያቀዳጁን አክሊል ነው።

ይህ ብቻም አይደለም፤ በወራሪውና በተስፋፊው የጣልያን ጦር ላይ ጀግኖቹ እናቶቻችንና አባቶቻችን የተቀዳጁት ድል ከራሳችን ነጻነት ባሻገር ለመላው አፍሪካ ብሎም በባርነት ቀንበር ይማቅቁ ለነበሩ መላ የዓለማችን ሕዝቦች ሁሉ ተስፋ የፈነጠቀ እና ወኔ ያሰነቀ ታሪካዊ ክሥተት ነው። ይህን በውል ለመረዳት

መቻል ትናንታችንን ዘከረን፤ ዛሬን መርምረን፤ ነጋችንን ለማቃናት ወሳኝ ጉዳይ ነው። የዓድዋው ድላችን ወደ ሌሎች ድርብ ድርብ በርብ ድሎች መሻገሪያችን፤ የድካም መርቻ ጉልበታችን፤ በዝለት ጊዜም መበርቻችን ነው። ለዚህም ከዓድዋ ድላችን ወዲህ በአንድም ይሁን በሌላ መልኩ የተቀዳጀናቸው ስኬቶቻችን ሕያዋን ምስክሮች ናቸው።

የዛሬው ትውልድም እንደ አባት እናቶቹ፤ እንደ አያት ቅድመ አያቶቹ ሁሉ የሚገጥሙትን ፈተናዎች እና የሚያደናቅፉትን ተግዳሮቶች በድል በመወጣት የአባቶቹና የእናቶቹ ልጅ መሆኑን በተግባር የሚያረጋግጥበት ታሪካዊ የዘመን አንጓ ላይ ቆሟል። ዓድዋ ከትግል እና ድል የሚሻገር የተጨቋኞች ረቂቅ ኃይል ነው። ዓድዋ መልክ ብዙ ትርጓሜና ሕይወታዊ አስተምህሮ በውስጡ አቅፎ የያዘ የጥቁር ሕዝቦች የነጻነት ፍልስፍና ነው። በፈተና ጊዜ፤ ህልውና አደጋ ላይ በወደቀ ጊዜ፤ የመደመር መንፈስና ንቅናቄ አንድን ሕዝብ ሊያደርስበት የሚችለውን የልዕልና ጫፍ ያየንበት ነው። ዓድዋ ኢትዮጵያውያን ከመሐልና ከዳር እንዲሁም ከምሥራቅ ጫፍ እስከ ምዕራብ ጫፍ፤ ከሰሜን ጫፍ እስከ እስከ ደቡብ ጫፍ አብረውና ተባብረው የማንነታቸውን ልክ ያሳዩበት የመሥዕዎዕትነታቸው ውጤት ነው፤ ዓድዋ እኛ ነን። አትንኩኝ ባይነት - ጸዳላችን፤ የሀገር ፍቅር ስሜት - ጥበባችን፤ ለአንድ ዓላማ መጽናት - ጥላታችን፤ ጀግንነትና ነጻነት ወዳድነት ደግሞ - የራስ ቁራችን ሆኖ የዋልንበት፤ እኛ ማለት ዓድዋ ነን። የሀገር መሪዎቻችን ሕዝብን የማስተባበር ችሎታ፤ የጦር ጄኔራሎቻችን የጦር አመራር ጥበብ፤ የዲፕሎማቶቻችን የዲፕሎማሲ ልቀት የታየበት የጥቁር ሕዝቦች የፀረ ኮሎኒያሊዝም ገድል ነው ዓድዋ።

የዓድዋ ድል የሴት ኢትዮጵያውያን የዐርበኝነት ተጋድሎና የላቀ ሚና መገለጫ ነው። እኅዮቻችንና እናቶቻችን ከስንቅ ዝግጅት እስከ ጦር መሪነት፤ በግጥምና ዜማ ዐርበኞቹን ከማጀገን እስከ ቁስለኛ ተከባካቢነት፤ ከትጥቅ አቀባይነት እስከ ምርኮ ሰብሳቢነት፤ የተሰለፉበት ደማቅ ዐደባባይ ነው፤ ዓድዋ። የዓድዋን ድል የሚያከብር ሕዝብ የሴቶች ክብር የገባው መሆን አለበት።

ዓድዋ መሪ እና ተመሪ፤ አስተዳዳሪ እና ተዳዳሪ ሲደማመጡ፤ ሲግባቡና ለአንዲት ሀገር ሲሠሩ የሚበግራቸው ነገር እንደማይኖር አስተምሮን ያለፈ

ታሪክ ነው። «የክብርህ መመኪያ፣ ደስታ እና ሕይወትህ የሆነችውን ውብ ሀገር ከወራሪ ትታደግ ዘንድ የምሥራቅ፣ የምዕራብ፣ የሰሜን እና የደቡብ ሰው ፊትህን ወደ ዓድዋ አዙረህ ወረኢሉ ላይ ቆየኝ» ያለውን የመሪውን የዐፄ ምኒልክን ቀጠሮ አክብሮ፣ ለነፍስ ቀጠሮ በነፍስ የደረሰ ሳተና ሕዝብ፣ የድል አክሊል የተቀዳጀበት ታሪካዊ ቀን ነው፤ ዐድዋ።

በዛሬው ዕለት የዘንድሮውን የድል በዓል ስናከብር እንደዚህ ዘመን ነዋሪና እንደ አዲስ ትውልድ፣ በድሉ ውስጥ የተካተተውን ሰምና ወርቅ፣ ምስጢርና ቅኔ በጥልቀት በመረዳት መሆን ይኖርበታል። በትክክል ታሪክን ለሚመረምር ትውልድ ዓድዋ ውስጥ፣ ህልውናን አጽንዖት የመኖር፣ ዐድዋ ውስጥ ዲፕሎማሲ፣ ዐድዋ ውስጥ ወታደራዊ ስትራቴጂ፣ ታላቅ ውስጣዊ የሕዝቦች ኅብረትና እንድንት፣ ጥበብ እና ተግባቦት፣ ፍቅር እና መስጠት፣ ክብር እና ጀግንነት መልቶና ሰፍቶ የነበረ መሆኑን እናያለን። አንድን ሀገራዊ ድል ለማስመዝገብ የሁሉንም አካላት ተሳትፎ የግድ እንደሚል እንማራለን።

የሀገር መሪዎች፣ የጦር አባታዎች፣ ቃፊሮች፣ ወታደሮች፣ ስንቅ አዘጋጆች፣ ሐኪሞች፣ አዝማሪዎች፣ የሃይማኖት አባቶች፣ እንጨት ፈላጮች፣ ውኃ ቀጅዎች፣ የጥበበ እድል ባለሙያዎች፣ ታሪክ መዝጋቢዎች፣ ሌላው ቀርቶ ከብቶችና አጋሠሶች እንኳን ሳይቀሩ ለድሉ የሚጠበቅባቸውን ሁሉ አድርገዋል። መደመር ማለት ይሄ ነው።

በጦር መሣሪያ አቅም፣ በሀብት፣ በወታደራዊ አደረጃጀት እና በዘመናዊ የጦር ስልት በወቅቱ ታላቅ ደረጃ ደርሻለሁ ብሎ ያሰበውን የጣልያን ወራሪ ጦር ከዚያ በፊት ባልታየና በታሪክ ውስጥ ባልተስተዋለ ጀግንነት፣ ዐርበኞች እናቶቻችንና አባቶቻችን ድል የመቀዳጀታቸው እና የማሸነፋቸው ቁልፍ ምስጢር ውስጣዊ ልዩነታቸውን አቻቸለው በኅብረትና በአንድነት ተደምረው፣ ለአንድ ሀገራዊ ግብ፣ በፍቅር መቆማቸው ነው። ብልህ ትውልድ ከዓድዋው የድል መሠዊያ ላይ ሊጮር የሚገባው ቁም ነገርም ይሄው ነው።

የዛሬዎቹ ኢትዮጵያውያን እንደ ትናንቶቹ ኢትዮጵያውያን በሕይወት መስዋዕትነት ብቻ ሳይሆን እየኖርን በመሥራት፣ በደም የተቀበልናትን ሀገር

ነጻነቷን ጠብቀን ለመጨው ትውልድ ለማስተላለፍ ጠንክረን መታገል ይገባናል። በልዩነት ተቆራቁሰን እርስ በርስ የምንጫረስና የምንጠፋፋ ሳይሆን የውዲቷ ሀገራችንን ችግሮች ለመቅረፍ እንድንችል በኅብረትና በአንድነት፣ በፍቅርና በይቅርታ ወደፊት መራመድ ይጠበቅብናል። መሪና ተመሪ በሁሉም ጉዳዮች ባይግባቡ እንኳን የሀገርን ነጻነት፣ አንድነት፣ እኩልነት፣ ፍትሕና ዴሞክራሲን በተመለከቱ ጉዳዮች ግን ተግባብተውና አንድ ሆነው ከራሳቸው አልፎ ለሌላው የሚተርፍ ድል ያስመዘግባሉ፤ ዓድዋ ያስተማረን ይኼንን ነው። ዓድዋ ያስተማረን ሌላም ነገር አለ። በደምና በአጥንት የተጠበቀው ነጻነት ከሥነ ልቦናና ከክብር ትሩፋትነት አልፎ ለኢኮኖሚ ጸጋነት እንዲተርፍ በደም ሳይሆን በላብ፤ በአጥንት ሳይሆን በጉልበት የምንከፍለው የመጨው ትውልድ ዕዳ እንዳለብን ዓድዋ ያስተምረናል። ባለቤቱ ያቀለለውን አምሌ ባለዕዳ አይቀበለውም ይላሉ ቀደምቶቻችን። የዓድዋ ድል ሀገራችንን የምናዘምንበትን ፍልስፍና የምናገኝበት፣ ሀገራችንን ወደ ከፍታ ለማድረስ የሚያስችለንን አቅም የምንሸምትበት፣ በየዘመናቱ እየመነዘርን እንደ ታዳሽ ኃይል የምንስፈነጠርበት ሕዝባዊ አቅም ነው። ዓድዋን ለኢትዮጵያውያን ምን ማለት እንደሆነ፣ እንኳን የድሉ ትሩፋት የደረሰን ኢትዮጵያውያን ቀርተን፣ ስንቅ ያጓጓዙት እንስሳት እንኳን ሳያውቁት አይቀሩም።

ይህ የተጋድሎ ታሪካችን በዓለም ፊት ተገቢውን ቦታ እንዲይዝ፣ በነጻነት ፊት ብቻውን ተነጥሎ የቆመ አንድ የዛፍ ጭራሮ ሳይሆን በልምላሜ የተከበበ ጫካ እንዲሆን፣ በሳይንሳዊ ምርምርና በጥበባዊ ሥራችን ማረጋገጥና ማድመቅ ይኖርብናል። ነገረ ዓድዋን በጥበብ፣ በአካዳሚያዊ ፈለግ እና በማኅበረ ባህላዊ ዐውድ መመርመር፣ ማክበር እና ማጥናት ያስፈልገናል።

ይህ የሀገራችን ዕምቅ ሀብት የሆነ ታሪካዊ ድል ተገቢውን ክብር እንዲያገኝ ግጥሞችን የገጠሙ፣ ድርሳናትን የሰነዱ፣ ተውኔቶችን የደረሱ፣ ዜማዎችን የቀመሩ፣ መጣጥፎችን የከተቡ፣ የመድረክ ዝግጅቶችን ያቀናበሩ፣ የአግር ጉዞዎችን ያዘጋጁ፣ በሀገር ቤትና በውጭ የሚገኙ፣ ኢትዮጵያውያን፣ ትውልደ ኢትዮጵያውያንና የኢትዮጵያ ወዳጆች ብዙ ናቸው። ለእነዚህ ሁሉ ያለኝን ላቅ ያለ ክብርና ምስጋና በዚሁ አጋጣሚ አቀርባለሁ።

ዓድዋ በውስን ፊልሞች፣ በጥቂት ድርሳናት፣ በጣት በሚቆጠሩ ዜማዎች፣ እፍኝ በማይሞሉ የታሪክ ምርምር ጽሑፎች፣ በእግር ጉዞ እና በመድረክ ትወና ብቻ ተዘርዝሮ እና ተዘከሮ የሚታለፍ አይደለም፤ በፍጹም፡፡ ያገባናል የምንል አካላት ሁሉ ከሥነ ጥበብ፣ ከእምነት፣ ከፍልስፍና፣ ከታሪክ፣ ከሴቶች ተሳትፎ፣ ከመሪነት ጥበብ፣ ከሀገራዊ አንድነት፣ ከውትድርና ሳይንስ፣ በኢኮኖሚ ራስን ከመቻል፣ ብሎም ከጥቁር ሕዝቦች የነጻነት እና የትግል ታሪክ ፋና ወጊነት ጋር በማስተሳሰር ዓለም አቀፋዊ ሥራ መሥራት ገና ይጠበቅብናል፡፡ ለዚህም ምሁራንና የጥበብ ሰዎች ዓለም አቀፋዊ ደረጃ ያለው ሥራ እንዲሠሩ በዚሁ አጋጣሚ ጥሪዬን አቀርባለሁ፡፡ መንግሥትም የበኩሉን ድርሻ ለመወጣት ያለውን ዝግጁነት ለማሳወቅ እወዳለሁ፡፡

**ኢትዮጵያ በልጆቿ ጥረት ታፍራ፤
ተከብራና በልጽጋ ለዘላለም ትኑር!"
ፈጣሪ ኢትዮጵያንና ሕዝቦቿን ይባርክ!
አመሰግናለሁ፡፡**